

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 18 februari 2022

Dossiernr. : K30535

Documentnr. : 2022-018987

Verzonden : 21 februari 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 27 september 2021 een aanvraag om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming ontvangen voor Onderzoek naar ecologische inrichting van een zonnepark en daarmee tevens realisatie en exploitatie van dit zonnepark te Roodehaan.

De aanvraag is ingediend door Zon Direct Groningen B.V., Uilenstede 475, 1183 AG, te Amstelveen.

BESLUIT

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3 lid 1 en 4 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van buizerd (*Buteo buteo*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1 lid 2 Wnb);
- II. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van het besluit tot en met 1 september 2050.'

III. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 27 september 2021 evenals de aanvraag van 18 september 2018 en aanvullingen daarop van 31 oktober 2018 en 25 maart 2019, inclusief *Buro Bakker, 5 maart 2018. "Quickscan Wet natuurbescherming zonnepanelenpark Roodehaan"*.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor nadere motivering.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op buizerd en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project betreffende beschermde soort(en) of andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

8. Alle mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. Bij de planning van de werkzaamheden in de nabijheid van het buizerdsnest (<200 meter afstand) dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing wordt verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals broedperiode van 1 maart tot 1 augustus) te voorkomen. De genoemde periode kan zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort. Afwijkingen dienen voldoende onderbouwd genoteerd te worden in het onder voorschrift 6 genoemde logboek.
10. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

11. Alle maatregelen (waaronder ook de maatregelen ten aanzien van de medewerking aan het ecologisch onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) gedurende de onderzoeksperiode) dienen als volgt te worden uitgevoerd:
- a) Werkzaamheden in de nabijheid van het nest van de buizerd < 200 meter dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Buiten die verstoringafstand mogen werkzaamheden wel plaatsvinden gedurende de broedperiode indien nodig.
 - b) Een eerste deel van de banen tussen de rijen zonnepanelen in het onderzoeksgebied dient extensief beheerd te worden en in overleg met de RUG deels te worden ingezaaid te worden met luzerne.
 - c) Een evenredig groot derde deel van de banen tussen de rijen zonnepanelen in het onderzoeksgebied dient ingezaaid te worden met gras dat intensief beheerd dient te worden.
 - d) Deze in voorschrift 11 b en c genoemde delen dienen in beginsel evenredig over het plangebied verdeeld te zijn. Echter, indien in het belang van het onderzoek wijzigingen in deze verdeling aangebracht moeten worden, dient de wijziging overzichtelijk op een nieuwe kaart weergegeven te worden en dient bevoegd gezag daar twee weken voorafgaand per mail van op de hoogte gebracht te worden. De nieuwe kaart dient in het logboek opgenomen te worden, voorzien van de redenen van de betreffende wijziging, opdat dit alles voor toezichthouders voldoende duidelijk is.
 - e) Het ruimtegebruik van de buizerds dient na verdere beoordeling van de RUG in kaart gebracht te worden door de aanwezige buizerds uit te rusten met speciale GPS-loggers, om te bepalen hoeveel tijd de buizerds in het zonnepark doorbrengen en tevens welke stroken daarbij geprefereerd worden.
 - f) Gedurende de looptijd van het onderzoek van de RUG, dient aan bevoegd gezag een tussenrapportage van de RUG toegezonden te worden met bevindingen ten aanzien van de voortgang van dit onderzoek van de RUG tot drie maanden na het eind van de ontheffingsperiode.
 - a) Er dient te worden gemonitord om de effectiviteit van de maatregelen te controleren op buizerd, broedvogels en flora/bodemleven voor de volledige periode van de ontheffingsduur, dus tot 2050.
 - b) Monitoring dient tenminste antwoord te geven op de volgende vragen:
 - Hebben de getroffen maatregelen het gewenste effect?
 - Neemt biodiversiteit als gevolg van zonnepanelen en de verschillend gekozen inrichting/beheer af of toe?
 - Welke aanbevelingen volgen uit dit onderzoek ten aanzien van de aanleg van nieuwe zonneparken in de toekomst?
 - c) Indien uit de monitoring blijkt dat door de werkzaamheden een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van buizerd niet uitgesloten kan worden, dan dienen er aanvullende maatregelen genomen te worden om dit effect teniet te doen. Een deskundige op het gebied van buizerds moet onderzoeken welke maatregelen dit dienen te zijn. De exacte invulling van deze aanvullende maatregelen dient in overleg met het bevoegd gezag tot stand te komen.
 - d) Een tussenrapportage dient jaarlijks in december aangeleverd te worden en een eindrapport uiterlijk drie maanden na het aflopen van de geldigheidstermijn van deze ontheffing. De tussenrapportages en eindrapportage dienen tenminste in te gaan op de onderdelen zoals beschreven in de hierboven staande voorschriften.

Overige voorschriften

12. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
13. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP, Groningen.

Overwegingen bij Besluit

1. Aanvraaggegevens

Dossiernummer:	K30535 (aanvullend op K11942).
Ontvangstdatum aanvraag:	18 september 2018 en 27 september 2021.
Ontvangstdatum aanvulling:	31 oktober 2018 en 25 maart 2019.
Onderwerp:	Verzoek om ontheffing (aanvulling) in het kader van soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Buro Bakker, 5 maart 2018. "Quickscan Wet natuurbescherming zonnepanelenpark Roodehaan"</i>
Vastgestelde beschermde soort:	Buizerd (<i>Buteo buteo</i>).
Aangevraagde verbodsbepalingen:	van art. 3.1: <ul style="list-style-type: none">• lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;• lid 4, opzettelijk storen van individuen waarbij sprake is van wezenlijk negatieve invloed op de instandhouding van de soort.
Activiteit:	Onderzoek naar ecologische inrichting van een zonnepark en daarmee tevens realisatie en exploitatie van dit zonnepark te Roodehaan; dit is in aanvraagformulier van 18 september 2018 opgegeven als 'Zonnepark Roodehaan III'.
Reden voor deze aanvraag:	<p>Er is nog maar weinig bekend van de impact van zonnepanelen op bijvoorbeeld aanwezige roofvogels. Degelijk onderzoek zou antwoord kunnen geven op de algemene vraag hoe een ecologische inrichting van zonneparken er uit zou moeten zien. Daarnaast is men geïnteresseerd in hoe zonneparken aantrekkelijker te maken zijn voor (akker)vogels. De voorliggende ontheffingsaanvraag heeft tot doel onderzoek te doen naar een zonnepark op Roodehaan om antwoord te geven op deze vragen.</p> <p>Het plangebied bestaat feitelijk uit drie delen. 19 oktober 2020 is ontheffing verleend voor twee van de drie delen. Nu voegt het derde deel zich hierbij (zie figuur 2). In wezen is het negatieve effect op het buizerdnest verwaarloosbaar, gezien de afstand tot het nest. Desalniettemin is gevraagd om het onderzoek ook op dit gedeelte van het plangebied te laten plaatsvinden, zodat hier dezelfde maatregelen getroffen worden (en voorschriften zullen gelden) als in de andere twee delen van het plangebied. Daarom is de rest van de overwegingen bij het besluit gelijk aan de overwegingen bij het besluit van 2020.</p>
Plangebied:	<p>Winschoterweg 11; ten zuidoosten van de stad Groningen tussen het gehucht Roodehaan en de A7 (zoals weergegeven in figuur 1).</p> <p>Deze ontheffing heeft betrekking op het derde deel dat bij het plangebied gevoegd wordt (zie figuur 2).</p>

Geplande werkzaamheden:

- realisatie zonnepark;
- realisatie ecologische zone;
- onderzoek/monitoring naar effecten op vogels.

Planning van de werkzaamheden:

- De aanleg vindt plaats buiten de periode 1 mei tot 1 augustus.
- De start van dit project (aanleg zonnepark en start van ecologisch onderzoek naar de effecten van maatregelen) start 1 september 2020 en zal gedurende de gehele exploitatie van het zonnepark voortduren tot dertig jaar later (1 september 2039).

Figuur 1. Ligging plangebied (bron: www.openstreetmaps.org, inzet: Google Earth Pro).

Figuur 2. Het aanvullende 'derde deel' (bron: www.openstreetmaps.org, inzet: Google Earth Pro).

2. Alternatievenafweging

Locatie

Om de juiste onderzoeksgegevens te kunnen genereren, is het nodig een zonnepark van begin tot eind te volgen. De locatie bij Roodehaan leent zich hier goed voor. Om verschillende redenen is de locatie geschikt voor een zonnepark, maar met de aanwezigheid van een buizerdnest in de directe omgeving leent de situatie zich bij uitstek voor het gewenste onderzoek. Deze combinatie heeft zich nog niet op een andere plek voorgedaan.

Grondeigenaren (particulieren en Gemeente Groningen) zijn bereid hun gronden te verhuren ten behoeve van de opwekking van lokale duurzame energie voor de stad Groningen en het UMCG. Daarnaast zijn zowel de Gemeente Groningen en Provincie Groningen akkoord met de locatie Roodehaan als zoekgebied voor zonne-energie. Deze locatie is als zeer geschikt bestempeld door de al aanwezige zonneparken en de aansluiting met de A7. Een entree naar de stad Groningen.

Werkwijze, planning en inrichting

Het onderzoek start vanaf het begin van het project, bij de aanleg van de ecologische zone en het aanbrengen van de zonnepanelen. De werkzaamheden zullen zoveel mogelijk plaatsvinden buiten de broedperiode om negatieve effecten zoveel mogelijk uit te sluiten. Het onderzoek loopt vervolgens zo lang als het park in gebruik is, met de verwachting dat het bruikbare onderzoeksgegevens zal leveren. Het is nog niet eerder dat een zonnepark zo uitgebreid gevolgd is ten aanzien van de effecten op vogels in de directe omgeving.

De primaire doelstelling van de ontwikkeling van een zonnepark is het grootschalig opwekken van duurzame groene energie. Omdat ruimte schaars is in Nederland en de behoefte groot, is de intentie altijd om de percelen zo efficiënt mogelijk in te richten. Want hoe meer we op deze plek energie kunnen inrichten, te minder hoeft dat vervolgens op een andere locatie.

De onderzoeksopzet op de voorgestelde werkwijze is in samenspraak met een expert op het gebied van vogels/buizers van de Rijksuniversiteit Groningen. Op deze manier wordt objectief onderzoek georganiseerd naar de daadwerkelijke effecten van een zonnepark op dit type vogel.

Eindoordeel alternatievenafweging

Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, werkwijze, planning en inrichting (buiten de kwetsbare periode) schade aan de aanwezige beschermde soort(en) voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

3. Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor buizerd op basis van het belang: *Voor onderzoek of onderwijs.*

Voor onderzoek of onderwijs

Er wordt al jarenlang onderzoek gedaan naar akkervogels in Oost-Groningen, in samenwerking met de Werkgroep Grauwe Kiekendief. Een belangrijk onderdeel van dat onderzoek betreft het tracken van vogels met behulp van allerlei zender- en loggertechnieken om ruimte- en habitatgebruik in kaart te brengen. Soorten waarmee gewerkt is, zijn grauwe, bruine en blauwe kiekendief, velduil, ruigpootbuizerd, maar ook veldleeuwrik en gele kwikstaart. Daarmee is ruime ervaring ontstaan met soorten en zijn verschillende trackingtechnieken ontwikkeld.

Dat een zonnepark ten koste gaat van het leefgebied van de buizerd hangt met name af van de inrichting van het park, in het bijzonder welk habitat er onder en tussen de rijen panelen ontstaat en hoe dat wordt beheerd. In het geval dat er (veld)muizen voor komen, zal dat voor de buizers interessant zijn en zou het zonnepark zelfs een verrijking van hun leefgebied kunnen zijn. Bij habitat dat geen ruimte aan muizen biedt, zullen ook de buizers het park mijden en moet het als een verlies van een stuk van het leefgebied beschouwd worden. Deze hypothese zou prachtig in een experimentele setup getoetst kunnen worden door een deel van de banen tussen de rijen zonnepanelen in te zaaien met braakmengsels, waarvan eerder onderzoek al heeft laten zien dat dat een positief effect op aantallen muizen heeft; een aantal banen in te zaaien met luzerne, een gewas

waar buizerds graag op foerageren als het geogste wordt; en een deel in te zaaien met intensief beheerd grasland dat in de regel weinig tot geen muizen herbergt en dus oninteressant voor de buizerds zal zijn. Vervolgens zou het ruimtegebruik van de buizerds in kaart kunnen worden gebracht door een aantal individuen uit te rusten met GPS-loggers, waardoor niet alleen de tijd dat de buizerds in het zonnepark doorbrengen kan worden bepaald, maar ook welke stroken daarbij geprefereerd worden. Zo'n experiment zal bijdragen aan beantwoording van de meer algemene vraag hoe een ecologische inrichting van zonneparken er uit zou moeten zien.

Een andere reden waarom dit onderzoek belangrijk is, vormt de zoektocht samen Provincie Groningen over hoe zonneparken aantrekkelijker te maken zijn voor (akker)vogels. Dit onderzoek past goed in dat traject, omdat het één van de eerste veldstudies zou zijn.

Voor het vangen van de buizerds en aanbrengen van de GPS-loggers, zal Werkgroep Grauwe Kiekendief ingeschakeld worden. Vervolgens zal een RUG student ingezet worden voor het volgen van de vogels, downloaden van de GPS-data, doen van aanvullende observaties, en analyse en rapportage.

Groene plus

Op basis van huidige beschikbare informatie wordt geconcludeerd dat de realisatie van het zonnepark in nabijheid van een jaarrond beschermd buizerdnest een wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving van de buizerd is. Met wat creativiteit en een flinke investering in de natuurkwaliteit, is de aanleg van het Zonnepark ook juist in belang van de bescherming van flora en fauna. Het aanleggen van voedselakkers of stroken voor de buizerd op agrarisch terrein om de kwaliteit van het foerageergebied van de buizerd te verbeteren, draagt bij aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden. Het vormt zegge een 'groene plus' voor de versterking van de biodiversiteit.

Eindoordeel belangenafweging

Deze geldende belangen zijn voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de buizerd, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

4. Ecologische afweging met betrekking tot soortbescherming

Onderzoeksmethode

Verkennd veldonderzoek op: 27 februari 2018
Verkennd onderzoek uitgevoerd door: Buro Bakker
Nader onderzoek op: 4 mei 2018
Nader onderzoek uitgevoerd door: Buro Bakker

Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog, deskundig op het gebied van vogels, in een geschikte periode en bij geschikte weeromstandigheden. De beschreven inventarisatie is voldoende om de aanwezigheid en functies binnen het plangebied van buizerd vast te stellen.

Onderzoekresultaten en functies in het plangebied

Aanwezigheid van buizerd is tijdens het onderzoek vastgesteld. Deze roofvogelsoort met jaarrond beschermd nest is tijdens de geplande werkzaamheden in de uitvoeringsperiode in het plangebied aanwezig.

Tijdens het nader onderzoek is vastgesteld dat het buizerdnest in een els op 60 meter afstand van het beoogde zonnepark in gebruik is door een paartje buizerds. Het omringende gebied wordt gebruikt als foerageergebied.

Negatieve effecten

De in de aanvraag omschreven ingreep heeft negatieve effecten op essentiële functies binnen het plangebied voor buizerd. De werkzaamheden hebben effect op het aangetroffen foerageergebied en (alleen indirect) op het aangetroffen nest van deze soort.

Voor de beoordeling van de effecten op de nestlocatie zijn de volgende aspecten van belang:

- het beoogde zonnepanelenpark bevindt zich op ongeveer 60 meter afstand tot het nest;
- de verstoringafstand van een broedende buizerd is minimaal 50 meter in situaties waar gewenning kan optreden (Kennisdocument Buizerd, Bij12), zoals bij het zonnepanelenpark het geval is;
- van het zonnepanelenpark zelf gaat geen versturende werking uit, wel de aanleg ervan, maar die zal plaatsvinden buiten de kwetsbare periode (broedperiode);
- het nest bevindt zich aan de zuidelijke bosrand van de bosstrook en wordt enigszins onttrokken aan het zicht van het beoogde zonnepanelenpark.

Effecten zouden dus vooral aan de orde zijn voor werkzaamheden in het broedseizoen. Voor alle werkzaamheden die buiten het broedseizoen worden uitgevoerd geldt dat effecten op de nestlocatie te verwaarlozen zijn.

Het beoogde zonnepanelenpark is echter ook onderdeel van het leefgebied van de buizerd. Het gehele terrein kan worden beschouwd als geschikt foerageergebied voor de soort. Het foerageergebied strekt zich uit over een groter deel van de omgeving. Op grond van de bekende broedvogeldichtheden (dichtheden in de regio van het projectgebied liggen tussen 4 en 10 paar per 5x5km) beslaat het totale leefgebied van een territoriale buizerd tussen 250 en 625 hectare. Met een oppervlakte van 19 hectare beslaat het beoogde zonnepanelenpark 3-8% van het totale leefgebied van de buizerd. Deze benadering is theoretisch en gaat uit van een cirkelvormig territorium en evenredige verspreiding van potentiële prooidieren in het leefgebied. In deze benadering wordt bovendien geen rekening gehouden met het zonnepanelenpark dat reeds in aanleg is en de plannen voor een derde zonnepanelenpark in de omgeving (cumulatie van negatieve effecten). Binnen het territorium van de buizerd is de zone langs de A7 waarschijnlijk een belangrijk onderdeel van het foerageergebied. Met de aanleg van het zonnepanelenpark zijn effecten op de functionele leefomgeving van de buizerd dus aan de orde, maar moeilijk te kwantificeren. Het is lastig om aan te geven of het plangebied essentieel is voor de buizerd of niet. Omdat dit niet met zekerheid te zeggen is, wordt het plangebied voor de buizerd geoptimaliseerd. Zo wordt de kans verkleind dat de komst van het zonnepark een negatieve invloed heeft op de instandhouding van de soort.

Als gevolg van met name het effect op het leefgebied blijft het moeilijk in te schatten of als gevolg van de aanleg van het zonnepark de buizerd zijn vaste nest zal verlaten. Met de optimalisatie van het nabije foerageergebied wordt er alles aan gedaan die kans te verkleinen.

Cumulatief effect

Door de realisatie van het zonnepark door Solarfields gaat een aanzienlijk deel van het potentiële foerageergebied van het buizerdpaar verloren. Er is zelfs sprake van een cumulatief effect, omdat er ook andere zonneparken worden ontwikkeld door Hanenergy / Zon voor Groningen, die direct grenzen aan het plangebied van het zonnepark van Solarfields. Met de optimalisatie van het plangebied als foerageergebied voor buizerd wordt dat cumulatieve effect tegen gegaan.

Effect van onderzoeksofzet

In een experimentele setup wordt een deel van de banen tussen de rijen zonnepanelen ingezaaid met braakmengsels waarvan eerder onderzoek al heeft laten zien dat dat een positief effect op aantallen muizen heeft. Een aantal andere banen zullen vervolgens ingezaaid worden met luzerne, een gewas waar buizerds graag op foerageren wanneer het geogst wordt. En een laatste deel van de banen zal ingezaaid worden met (intensief beheerd) grasland dat in de regel weinig tot geen muizen herbergt en dus naar verwachting oninteressant voor de buizerds zal zijn. Vervolgens zal het ruimtegebruik van de buizerds in kaart gebracht worden door buizerds uit te rusten met GPS-loggers, waardoor niet alleen de tijd dat de buizerds in het zonnepark doorbrengt, bepaald kan worden, maar ook wélke stroken daarbij geprefereerd worden.

Het op deze wijze voor naar verwachting tweederde deel optimaliseren van het plangebied in combinatie met de realisatie van het zonnepark zal dus worden gemonitord. Hiermee wordt nauwkeurig onderzocht wat de effecten van deze maatregelen zijn op de aanwezige vogelstand en dan met name dus op de aanwezige buizerds.

Om het onderzoek goed uit te kunnen voeren, zullen de buizerds gezenderd moeten worden. Voor het vangen van de buizerds en aanbrengen van de GPS-loggers, zal Werkgroep Grauwe Kiekendief ingeschakeld worden. Vervolgens zal een RUG student ingezet worden voor het volgen van de vogels, downloaden van de GPS-data, doen van aanvullende observaties, en analyse en rapportage.

De getroffen maatregelen ten behoeve van het onderzoek (optimalisatie leefgebied) zullen naar verwachting een positief effect op buizerd, weidevogels en andere fauna hebben.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de door u voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken (binnen <200 meter van het nest) buiten de broedperiode van buizerd;
- optimaliseren van het foerageergebied;
- laten monitoren van ecologische diversiteit door middel van medewerking aan onderzoek RUG.

Overtreding verbodsbepalingen

Negatieve effecten als gevolg van de ingreep leidt tot overtreding van:

artikel 3.1 voor vogelsoorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none">• lid 2, het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;	Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)
---	-----------------------------------

Opzettelijk storen van buizerd is in deze situatie niet aan de orde, omdat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Overtreding van de verbodsbepaling lid 4 van artikel 3.1 is daarom niet aan de orde.

Het opzettelijk vangen van buizerd is in deze situatie wel aan de orde, maar aanvrager Solarfields heeft laten weten dat Rijksuniversiteit Groningen reeds in bezit is van een ontheffing voor het vangen van deze vogels. Daarom kan dit hier achterwege gelaten worden.

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van buizerds is gunstig en in de omgeving van het plangebied komt de soort vrij algemeen voor. De buizerd is momenteel de talrijkste broedende roofvogel in ons land. Oorspronkelijk gebonden aan grote bossen op de zandgronden, broedt hij tegenwoordig door het hele land, ook in kleine bosjes, soms zelfs in solitaire bomen in open land. Overigens slaat een groot deel van de buizerds in voedselarme jaren het broedseizoen over. De landelijke aantallen waren rond 1970 met slechts enkele honderden paren op een dieptepunt. Dit was het gevolg van onbedoelde vergiftiging met in de landbouw gebruikte pesticiden. Na het verbod op deze middelen herstelde de stand en kon uitgroeien tot niet eerder bekende niveaus. Het ouder wordende Nederlandse bos, in combinatie met verminderde vervolging, bood plaats aan meer buizerds dan in het verleden. Bovendien ging de soort broeden in de lage delen van het land en de Waddeneilanden, gebieden waar hij eerst ontbrak. Sinds de eeuwwisseling zijn de aantallen op de hoge gronden stabiel en neemt de buizerd alleen nog in het westen en noorden van het land toe. (Bron: SOVON)

Door de optimalisatie van het foerageergebied, is aannemelijk dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort. Hierdoor is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de ecologische plus kan toenemen in de toekomst. De gunstige staat van instandhouding van de buizerd gewaarborgd hiermee blijft.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is het zeer aannemelijk dat hiermee de gunstige staat van instandhouding van de buizerd gewaarborgd blijft.

5. Conclusie

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

Conclusie Soortenbescherming

Op basis van de ingediende aanvraag kan gesteld worden dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van buizerd gewaarborgd.

Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd blijft, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹
buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet N2000-gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K30535
Documentnummer	2022-018987
Locatienummer Squit	GR-VERG-2021-000595

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start Realisatie Zon Direct (K30535)'